

Raad voor Accreditatie (RvA)

**Specifiek Accreditatie-
Protocol (SAP) voor Asbest:
laboratoriumtesten**

Documentcode:

RvA-SAP-L005-NL

Versie 1, 24-10-2017

Een Specifiek Accreditatieprotocol (SAP) omschrijft het beoordelingsproces voor een specifieke accreditatie. De algemene RvA-Reglementen, Beleidsdocumenten en Toelichtingen zijn van toepassing op dit SAP. De actuele versie van dit SAP en andere genoemde RvA documenten zijn te vinden op de website van de RvA. (www.rva.nl).

Inhoud

1	Relevante documenten	4
1.1	Accreditatienorm	4
1.2	Aanvullende documenten	4
1.3	Specifieke wet- en regelgeving	4
2	Scope van accreditatie	4
3	Accreditatiebeoordelingen	6
3.1	Te verstrekken documenten	6
3.2	Aard en inhoud van de beoordelingen	7
4	Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling	8
5	Andere informatie	8
6	Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie	8

1 Relevante documenten

1.1 Accreditatienorm

- EN ISO/IEC 17025; Algemene eisen voor de bekwaamheid van beproevings- en kalibratielaboratoria.

1.2 Aanvullende documenten

- SAP L000; Accreditatie van Testen (algemeen).

De actuele versie van deze documenten kan worden gedownload van de website van de betreffende organisatie: RvA: www.rva.nl.

1.3 Specifieke wet- en regelgeving

Geen specifieke wet- of regelgeving met betrekking tot monstername en/of analyses.

2 Scope van accreditatie

De algemene regels voor het definiëren van scopes zijn door de RvA vastgelegd in beleidsregel RvA-BR003 en in SAP L000. Specifiek voor asbest laboratoriumtesten wordt de scope als volgt geformuleerd.

Nr.	Materiaal of product	Verrichting / Onderzoeksmethode	Intern referentienummer	Locatie
Monsterneming				
a.	Lucht	Het nemen van monsters ten behoeve van het bepalen van de asbestvezelconcentratie; scanning elektronenmicroscopie en röntgen microanalyse. (de bijbehorende concentratiebepaling wordt structureel uitgevoerd door een ander daarvoor geaccrediteerd laboratorium)	conform NEN 2991	
b.	Gesedimenteerd stof	Het nemen van monsters ten behoeve van het bepalen van het gehalte aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen microanalyse. (de bijbehorende gehaltebepaling wordt structureel uitgevoerd door een ander daarvoor geaccrediteerd laboratorium)	conform NEN 2991	

c.	Vaste materialen	Het nemen van monsters ten behoeve van het bepalen van het gehalte aan asbest; stereo- en polarisatiemicroscopie. (de bijbehorende gehaltebepaling wordt structureel uitgevoerd door een ander daarvoor geaccrediteerd laboratorium)	conform NEN 5896	
----	------------------	---	------------------	--

Asbestanalyses

1.	Vaste materialen	Het bepalen van het gehalte aan asbest; stereo- en polarisatiemicroscopie (eventueel aangevuld met scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse). chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform NEN 5896	
2.	Filter	Het bepalen van de vezeldichtheid asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform NEN-ISO 14966	
3.	Lucht	Het bepalen van de concentratie aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform NEN-ISO 14966 conform door NEN gepubliceerd interim-regeling eindcontrole na een asbestsanering in risicoklasse 2A	
4.	Gesedimenteerd stof, Kleefmonsters	Het bepalen van het gehalte aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform NEN-ISO 16000-27 NEN 2991 (onderdeel analyse kleefmonsters) NEN 2990 (onderdeel analyse kleefmonsters) geldt voor onderdelen aangeduid met een * conform door NEN gepubliceerd interim-regeling eindcontrole na een asbestsanering in risicoklasse 2A	
5.	Grond, waterbodem, bouw- en sloopafval en granulaat	Het bepalen van het gehalte aan asbest; stereo- en polarisatiemicroscopie chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform NEN 5898	
6.	Water	Het bepalen van het gehalte aan asbest; scanning elektronenmicroscopie en röntgen-microanalyse chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	eigen methode	

**AP04-verrichtingen, pakket SG6 (samenstelling grond) ^(NAW-0132-3)
volledig pakket**

7.	Grond	Monstervoorbehandeling t.b.v. AP04-SG6	conform AP04-V (NAW-0132-5)	
		Het bepalen van het gehalte aan asbest, stereo- en polarisatiemicroscopie chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform AP04-SG-XVIII conform NEN 5707:2003	

**AP04-verrichtingen, pakket SB5 (samenstelling bouwstoffen, niet zijnde grond) ^(NAW-0132-2)
volledig pakket**

8.	Bouwstoffen	Monstervoorbehandeling t.b.v. AP04-SB5	conform AP04-V (NAW-0132-5)	
		Het bepalen van het gehalte aan asbest, stereo- en polarisatiemicroscopie chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform AP04-SB-VI conform NEN 5897:2005	

**AS SIKB 3000, protocol 3070 (Laboratorium analyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek; grond aanvullend V) ^(NAW-0133-2)
volledig pakket**

9.	Grond	Monstervoorbehandeling t.b.v. AS3070	conform AS SIKB 3000	
		Het bepalen van het gehalte aan asbest, stereo- en polarisatiemicroscopie chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform prestatieblad 3070-1 en conform NEN 5898	

**AS SIKB 3000, protocol 3270 (Laboratorium analyses voor grond-, waterbodem- en grondwateronderzoek; waterbodem aanvullend VI) ^(NAW-0133-4)
volledig pakket**

10.	Waterbodem	Monstervoorbehandeling t.b.v. AS3270	conform AS SIKB 3000	
		Het bepalen van het gehalte aan asbest, stereo- en polarisatiemicroscopie chrysotiel, crocidoliet, amosiet, vezelvormig anthophylliet, vezelvormig actinoliet, vezelvormig tremoliet	conform prestatieblad 3270-1 en conform NEN 5898	

3 Accreditatiebeoordelingen

3.1 Te verstrekken documenten

Ten behoeve van de RvA-beoordelingen moeten de beoordelaars voorzien worden van relevante documenten. Voor controles en herbeoordelingen is in RvA-BR005 een opsomming gemaakt van de documenten die minimaal door de geaccrediteerde instelling opgestuurd moeten worden. Voor een initiële beoordeling is dit vastgelegd in de aanvraagformulieren RvA-F001 en F004. Voor uitbreidingsonderzoeken is dit vastgelegd in het aanvraagformulier RvA-F105. Naast de hiervoor genoemde documenten is tevens een bevoegdhedenmatrix vereist voor de beoordeling.

3.2 Aard en inhoud van de beoordelingen

In aanvulling op de algemene regels voor de aard en omvang van de RvA beoordelingen zoals vastgelegd in RvA-BR002 en RvA-BR005 gelden voor deze specifieke accreditatie de regels uit onderstaande tabel. De aard en omvang van de beoordelingen hangen af van de aangevraagde scope van accreditatie, een mogelijk reeds bestaande accreditatie en het functioneren van de instelling in het verleden (waar van toepassing).

Methoden van beoordelen	Initiële of herbeoordeling	Controle	Scope-uitbreiding ¹⁾
Documentenbeoordeling	√		√
Beoordeling op locatie: kantoor en laboratorium	√ Naast dossieronderzoek wordt de uitvoering van de verrichtingen in het kader van AP-04 en/of AS3000 ²⁾ , FCM-, PLM- en de SEM/RMA- ²⁾ verrichtingen beoordeeld.	Jaarlijks Naast dossieronderzoek wordt de uitvoering van de verrichtingen in het kader van AP-04 en/of AS3000 ²⁾ en FCM beoordeeld. Voor PLM en de SEM/RMA ²⁾ geldt dat gedurende de accreditatiecyclus de uitvoering van alle geaccrediteerde testactiviteiten minimaal 2 keer beoordeeld wordt.	√ Van alle, nieuw voor accreditatie voorgedragen, verrichtingen wordt de uitvoering beoordeeld.
Bijwoning van testen die op locatie uitgevoerd worden	De uitvoering van de testen wordt bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zullen de volgende aantallen gehanteerd worden: - 1 t/m 5 personen ³⁾ : 1 bijwoning. - 6 t/m 10 personen ³⁾ : 2 bijwoningen ⁴⁾ - 11 t/m 20 personen ³⁾ : 3 bijwoningen ⁴⁾ - >20 personen ³⁾ : minimaal 4 bijwoningen ⁴⁾	De uitvoering van de FCM-testen wordt bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zijn zullen de volgende aantallen gehanteerd worden: - 1 t/m 10 personen ³⁾ : minimaal 1 bijwoning - 10 t/m 20 personen ³⁾ : 2 bijwoningen ⁴⁾ - >20 personen ³⁾ : 3 bijwoningen ⁴⁾ De uitvoering van de PLM- en/of SEM/RMA-testen wordt minimaal 1 keer in de accreditatiecyclus bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zijn worden deze alle minimaal 1 keer in de accreditatiecyclus bijgewoond. Indien monsternamen-activiteiten onder de scope van accreditatie vallen, geldt dat gedurende de accreditatiecyclus de uitvoering van al deze geaccrediteerde activiteiten minimaal 2 keer beoordeeld wordt.	De uitvoering van de testen wordt bijgewoond. Indien meerdere personen hiervoor gekwalificeerd zijn zal dezelfde tabel als voor een initiële/herbeoordeling gehanteerd worden.

¹⁾ Op basis van de aanvraag (formulier F105) zal de RvA bepalen hoe de beoordeling van de uitbreiding uitgevoerd gaat worden.

²⁾ Indien van toepassing

³⁾ Onder personen wordt verstaan: hiervoor gekwalificeerde laboranten.

⁴⁾ Bij meerdere bijwoningen is de regel dat steeds andere laboranten bijgewoond zullen moeten worden.

4 Specifieke aandachtspunten voor de RvA-beoordeling

Niet van toepassing.

5 Andere informatie

RvA-expertisehouder EN ISO/IEC 17025: Ger Egberts (Ger.Egberts@rva.nl)

RvA-materiedeskundige asbest: Lenka van Erken Calandt (Lenka.van.ErkenCalandt@rva.nl)

6 Wijzigingen ten opzichte van de voorgaande versie

Niet van toepassing, dit is de eerste versie van dit SAP.